

ΟΜΙΛΙΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΚΑΤΑ

ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ Η'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Τοῦ σημερινοῦ εὐαγγελίου ἡ ἱστορία ἀναζωοποιεῖ, ὡς ἠκούσατε, τὴν ὑπὸ θεοῦ εἰς τὴν καρδίαν παντὸς ἀνθρώπου φυτευθεῖσαν δύναμιν τῆς ἐλπίδος, καὶ θαυμασίως διευθύνει αὐτὴν εἰς αὐτὸν τὸν δοτῆρα καὶ ἐκπλη-

ρωτὴν αὐτῆς τὸν θεόν, λέγω, τὸν φιλανθρωπότατον καὶ παντοδύναμον· ἔχει ἀληθῶς κατὰ φύσιν πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου τῆς ἐλπίδος τὴν δύναμιν· οὐδὲ κίνδυνος, οὐδὲ ἀνάγκαι, οὐδὲ δυσυχίαι, οὐδὲ τόπος, οὐδὲ καιρός,

οὐδὲ ἄλλο τι δύναται νὰ ἐκριζώσῃ ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ ἀνθρώπου τὴν δύναμιν τῆς ἐλπίδος· ἡ ἐλπίς οὐκ ἐγκαταλείπει ἡμᾶς οὐδέ κατὰ τὴν ἐσχάτην ὥραν τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ τότε συμπαραοῦσα θαρρύνει, καὶ ἐπαγγέλλεται ὑγείαν καὶ ζωὴν· αὐτὴ ἐνισχύει πάντα ἀνθρώπον εἰς πᾶν ἔργον, καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν· ὁ γεωργὸς ὑποφέρει τῆς γεωργίας τὸν κόπον, ἐπειδὴ ἐλπίζει τοῦ καρποῦ τὸν θερισμόν· ὁ ναύτης καταφρονεῖ τοὺς κινδύνους τῆς θαλάσσης, ἐπειδὴ ἐλπίζει καὶ τὴν φυγὴν τῶν ναυαγίων καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ κέρδους· ὁ ἀσθενὴς παρηγορεῖ τῆς ἀρρώστιας τοὺς πόνους, ἐπειδὴ ἐλπίζει τοῦ πάθους αὐτοῦ τὴν ἰατρείαν· ἡ ἐλπίς τῆς ἀπαλλαγῆς παρηγορεῖ πάσας τὰς θλίψεις καὶ ἐλαφρύνει πάσας τὰς στενοχωρίας, ὅσας προξενοῦσιν οἱ διωγμοί, αἱ καταδρομαί, αἱ συκοφανταί, αἱ προδοσίαι, καὶ πᾶσα ἄλλη λυπηρὰ περίστασις· Ἐὰν λείψῃ ἡ ἐλπίς, οὐδεὶς ἐπιχειρεῖ οὐδὲ κἄν ἐν ἔργον, οὐδεὶς εὕρισκει παρηγορίαν εἰς ταύτην τὴν δυστυχῆ κοιλιάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐξωρίσθημεν.

Μεγάλη βέβαια τοῦ θεοῦ ἡ φιλανθρωπία! ἐστέρησε μὲν ὁ θεὸς τὸν ἀνθρώπον διὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ τῆς τρυφῆς τοῦ παραδείσου· ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην· εἶπε τὸ « Ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις σου· » ἐν λύπαις φαγῆ αὐτὴν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου »· εἶπε τὸ « Ἀκάνθας » καὶ τριβόλους », ἤγουν θλίψεις, συμφοράς, ἀνάγκας, ἀρρώστιας, « Ἀνατελεῖ σοι »· ἀφῆκεν ὁμῶς εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ τὴν δύναμιν τῆς ἐλπίδος, ὡς παρηγορητικὸν ἀντίδοτον τῶν συμφορῶν, καὶ βάλσαμον πα-

ραμυθητικὸν τῶν θλιβερῶν αὐτοῦ περιστάσεων.

Πλήν, φεῦ τῆς δυστυχίας! ἐκεῖνο, ὅπερ συμβαίνει εἰς τὰς ἄλλας δυνάμεις τὰς ὑπὸ θεοῦ ἐμφυτευθείσας εἰς τοῦ ἀνθρώπου τὴν φύσιν διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, τοῦτο αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἐλπίδος. Ἐνέθηκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν φύσιν ἡμῶν τὴν ἐπιθυμίαν, ἵνα, προσηλώσαντες αὐτὴν εἰς τὸν θεόν, καὶ ἀγαπήσαντες αὐτὸν ἐξ ὅλης καρδίας, κληρονομήσωμεν τὴν αἰώνιον αὐτοῦ βασιλείαν· ἡμεῖς δέ, ἀφιεροῦντες ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἀγαπῶντες ἐξ ὅλης καρδίας τὰ κτίσματα, τὰς σαρκικὰς ἡδονὰς, τοῦ κόσμου τὴν ματαιότητα, ὑπόδικοι γινόμεθα τῆς αἰώνιου κόλατews· ἐνέθηκεν ὁ θεὸς εἰς τὴν φύσιν ἡμῶν τὸν θυμόν, τόνον καὶ νεῦρον τῆς ψυχῆς, ἵνα δι' αὐτοῦ ἀνδριζώμεθα κατὰ τῶν πειρασμῶν τοῦ διαβόλου, καὶ ἀντιπολεμῶμεν τῆς ἁμαρτίας τὰς προσβολὰς· ἡμεῖς δὲ διὰ τοῦ θυμοῦ γερμίζομεν τὸ στόμα ἡμῶν ὑβρεῶν, καὶ καθοπλίζομεν τὰς χεῖρας κατὰ τοῦ πλησίον· ὁ τεχνίτης κατεσκευάσεν τὴν μάχαιραν πρὸς ὠφέλιμον χρῆσιν τῶν ἀνθρώπων· οἱ ἄνθρωποι καταχρῶνται τῆς μάχαιρας, καὶ φονεύουσιν ἀλλήλους· ὁ θεὸς ἐφύτευσε εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τὸν θυμόν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, ἵνα μετερχώμεθα αὐτὰ ὡς ὄργανα σωτηρίας· ἡμεῖς δέ, τούτων καταχρῶμενοι, ποιοῦμεν αὐτὰ ὄργανα ἀπωλείας· Ἦν αὐτὴν κατάχρησιν ποιοῦμεν καὶ μετὰ τῆς ἐλπίδος· ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς τὸ μέγα τῆς ἐλπίδος δῶρον, ἵνα, ὅπως δι' ὅλου εἰς αὐτὸν ἐλπίζοντες, ἔχωμεν αὐτὴν κραταῖον καταφύγιον τῶν σωματικῶν

συμφορῶν καὶ λιμένα τῆς ψυχικῆς σωτηρίας ἀκύματον· ἡμεῖς δὲ ἀφιερούμεν ὄλην τὴν ἐλπίδα ἡμῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τὰ ἀργύρια, εἰς τοὺς λίθους, εἰς πράγματα ἀσθενῆ καὶ μεταβλητὰ καὶ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα· ὅθεν ἡ ἐλπίς οὐ γίνεται ὠφέλιμος καὶ ψυχοσωτήριος, ἀλλ' ἐπιβλαβὴς καὶ ψυχῶλεθρος.

Ὁ θεὸς καὶ διὰ λόγου ἐδίδαξε καὶ δι' ἔργων ἐβεβαίωσεν, ὅτι εἰς αὐτὸν καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν,

Ψαλ. 145, « Μὴ πεποιθᾶτε, εἶπεν, ἐπ' ἄρχοντας, ἐπὶ »
2. « υἱοὺς ἀνθρώπων, οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία »·
σύ δέ, ὦ ἄνθρωπε, καὶ κυβέρνησιν, καὶ τιμὴν, καὶ πᾶν ἀγαθὸν οὐκ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἄρχοντος ἐλπίζεις· ὁ ἄρχων, ὡς ἄνθρωπος, ἐστὶ μεταβλητός· σήμερον σὲ ἀγαπᾷ καὶ σὲ προστατεύει, αὔριον σὲ μισεῖ καὶ σὲ καταδιώκει· ὁ ἄρχων, ὡς υἱὸς ἀνθρώπων, σήμερον κἀθηται εἰς τὴν ὑψηλὴν εἰς εὐτυχίας καθέδραν, ὅθεν κραταιῶς περιθάλλει σε· αὔριον κατακρημνίζεται εἰς τὸν βαθὺν τῆς δυστυχίας χάνδακα, ὅθεν ἡ περιθάλψις αὐτοῦ οὐδὲν ὠφελεῖ σε· ὁ ἄρχων, ὡς ἄνθρωπος θνητός, αὔριον ἀποθνήσκει, σύ δὲ οὐ μόνον μένεις γυμνός τῆς προστασίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ μισούμενος· ἡμεῖς ἐλπίζομεν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἢ εἰς τοὺς φίλους, ἀλλ' αὐτοὶ ἔχουσιν ἢ δύναμιν ἀπροαίρετον ἢ προαίρεσιν ἀδύνατον, ἢ γοῦν ἢ οὐδόλως θέλουσι, καὶ δύνωνται, ἢ οὐδόλως δύνανται, καὶ προαιρῶνται βοηθῆσαι ἡμῖν· αὐτοὶ σήμερον ὑπόσχονται πολλὰ καὶ μεγάλα, αὔριον ἀθετοῦσι τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ οὐκ ἐκπληροῦσιν οὐδὲ πολλὰ οὐδὲ ὀλίγα· ἡμεῖς ἐλπίζομεν εἰς τὸ ἀργύριον καὶ εἰς τὸ χρυσίον, εἰς τοὺς λίθους καὶ τὰ κειμήλια· αὐτὰ δὲ σήμερόν εἰσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, καὶ αὔριον ἢ κλέπτουσιν οἱ κλέπται, ἢ ἀρπάζουσιν οἱ λησταί, ἢ σκορπίζουσι τὰ ἐλαττώματα, ἢ διαφθείρουσι τῶν συμφορῶν αἱ περιστάσεις, ἢ τέλος πάντων ἀφαιρεῖ αὐτὰ ἀφ' ἡμῶν ὁ θάνατος. Θέλεις, ἵνα ἡ ἐλπίς σου ἔχη βάσιν στερεὰν καὶ βεβαίαν; εὐρὲ ἄνθρωπον δυνάμενον ποιῆσαι ὅσα θέλεις· εὐρὲ ἄνθρωπον φυλάσσοντα ἀμετάβλητον τὴν ἑαυτοῦ ὑπόσχεσιν· εὐρὲ ἄνθρωπον κατὰ φύσιν εὐεργετικόν, καὶ στήριζον ἐπ' αὐτὸν τὴν ἐλπίδα σου. Ἀλλὰ ποῦ ἂν εὐρεθῆ τοιοῦτος ἄνθρωπος; ἀληθῶς τοιοῦτον ἄνθρωπον οὐχ εὕρισκεις· ὅμως εὕρισκεις, ἐὰν θέλῃς τὸν θεόν· αὐτὸς ἐστὶ παντοδύναμος « Ὅτι »
Ψαλ. 94, 4, 5.
» ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς, »
» καὶ τὰ ὕψη τῶν ὄρεων αὐτοῦ εἰσὶν· ὅτι »
» αὐτοῦ ἔστιν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς ἐποίησεν αὐτήν, καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτοῦ »
» ἐπλασαν »· τὸν θεόν μόνον εὕρισκεις, »
αὐτ. 145, 4.
» τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανόν, τὴν γῆν, »
» τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς »· αὐτὸν μόνον εὕρισκεις, φυλάττοντα τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ ἀμετάβλητον εἰς τὸν αἰῶνα »
« Τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν αἰῶνα »· αὐτὸν μόνον εὕρισκεις φύσει εὐεργετικόν· διότι αὐτὸς κρίνει τοὺς ἀδικουμένους, τρέφει τοὺς πεινῶντας, λύει ἀπὸ πάσης ἀνάγκης τοὺς ἐν αὐτῇ δεδεμένους, σοφίζει τοὺς τυφλοὺς, ἀνορθοῖ τοὺς εἰς τὰς συμφορὰς πεπτωκότας, ἀγαπᾷ τοὺς δικαίους, φυλάττει τοὺς εἰς αὐτὸν προσερχομένους, ἀναλαμβάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ προστασίαν τὸν ὀρφανόν καὶ τὴν χήραν, ἐξαλείφει τοῦ ἀ-

μαρτωλοῦ τὰς ἀμαρτίας, « Ποιοῦντα κρίμα
 » τοῖς ἀδικουμένοις, διδόντα τροφήν τοῖς
 » πεινῶσι. Κύριος λύει πεπεδημένους· Κύριος
 σοφοῖ τυφλοῦς· Κύριος ἀνορθοῖ κατερράγμε-
 » νους· Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους· Κύριος φυ-
 » λᾷσει τοὺς προσηλύτους· ὄρφανόν καὶ
 » χήραν ἀναλήψεται, καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν
 » ἀφανιεῖ ». Διὰ τί λοιπὸν ἐγὼ ἀνατίθημι
 τὴν ἐλπίδα μου εἰς τοὺς ἀδυνάτους, εἰς τοὺς
 ἀπροαιρέτους, εἰς τοὺς μεταβλητοὺς ἀν-
 θρώπους, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν θεόν, τὸν παντο-
 δύναμον, τὸν εὐεργετικόν, τὸν ἀληθινόν,
 τὸν ἀμετάβλητον; διὰ τί ἀνατίθημι τὴν
 ἐλπίδα μου εἰς τὰ ἄψυχα καὶ ἀναίσθητα
 καὶ ἀκίνητα χρήματα τῆς γῆς, καὶ οὐχὶ εἰς
 τὸν θεόν « τὸν ποιήσαντα τὸν οὐρανόν, τὴν
 » γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
 » αὐτοῖς »; Ἐὰν ἀφιερῶσω πᾶσαν τὴν ἐλ-
 πίδα μου εἰς αὐτόν, ἀπολαμβάνω ὅσα θέλω
 πρὸς τὸ συμφέρον μου, καὶ γίνομαι πανευ-
 τυχῆς καὶ μακάριος. « Μακάριος, οὗ ὁ θεὸς
 » Ἰακώβ βοηθὸς αὐτοῦ, ἡ ἐλπίς αὐτοῦ ἐπὶ
 » Κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ ». Μήπως διστά-
 ζομεν εἰς τὰ λόγια αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο
 οὐκ ἐλπίζομεν ἐπ' αὐτόν; ἀλλ' αὐτὸς καὶ
 διὰ τῶν ἔργων ἔδειξε πόσον βοηθεῖ τοὺς εἰς
 αὐτόν ἐλπίζοντας.

Τετρακόσαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνατῶν
 ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα παρατάσσονται εἰς
 πόλεμον κατὰ ὀκτακοσίων χιλιάδων ἀνδρῶν
 ἐπίσης δυνατῶν ἐκ τῶν λοιπῶν φυλῶν τοῦ
 Ἰσραὴλ· νικῶσι δὲ κατὰ κράτος αἱ τετρα-
 κόσαι χιλιάδες τὰς ὀκτακοσίας. « Καὶ
 » κατίσχυσαν, λέγει ἡ θεία γραφή, οἱ υἱοὶ
 » Ἰούδα »· ἀλλὰ διὰ τί; « Ὅτι, λέγει,
 » ἤλπισαν ἐπὶ Κύριον θεὸν τῶν πατέ-

» ρων αὐτῶν ». Ἄγγελος Κυρίου ἀποκτείνει
 εἰς μίαν νύκτα ἑκατὸν ὀγδοηκονταπέντε
 χιλιάδας Ἀσσυρίων, οἵτινες ἤλθον ἐκπολε-
 μῆσαι τὸν Ἐζεκίαν τὸν βασιλέα τῆς Ἱε-
 ρουσαλήμ· διὰ τί τοῦτο; διότι ὁ Ἐζεκίας,
 λέγει ἡ γραφή, « ἤλπισεν ἐν Κυρίῳ θεῷ
 » Ἰσραὴλ ». Μετὰ ταῦτα ἀσθενεῖ ὁ Ἐζεκίας
 ἕως θανάτου· ἔρχεται πρὸς αὐτόν ὁ προφή-
 τῆς Ἰσαΐας, καὶ ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ
 ἀναγγέλλει τὴν ἀπόφασιν τοῦ θανάτου αὐ-
 τοῦ, λέγων, « Ἔαδε λέγει Κύριος· Ἐντειλαί
 » τῷ οἴκῳ σου· ἀποθνήσκεις σύ, καὶ οὐ
 » ζήσῃ ». Ὁ Ἐζεκίας ἀκούει μὲν μετὰ
 πίστεως καὶ εὐλαβείας τοῦ ἀγίου προφήτου
 τὰ λόγια, καὶ πιστεύει εἰς αὐτά, πλὴν οὐκ
 ἀπελπίζεται, ἀλλὰ ἐλπίζει εἰς τὸν θεόν·
 στρέφει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὸν τοῖχον,
 ἵνα συνάξῃ τὸν νοῦν αὐτοῦ· ἔπειτα πᾶσαν
 τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ ἀφιερῶσας εἰς τὸν θεόν,
 προσεύχεται, παρακαλεῖ, κλαίει. Διὸ οὐχὶ
 μόνον ἰατρεύεται, ἀλλὰ καὶ προστίθενται
 αὐτῷ δεκαπέντε ἔτη ζωῆς· πρὸς τούτοις
 δὲ ἐλευθεροῦται αὐτὸς τε καὶ ἡ πόλις αὐτοῦ
 Ἱερουσαλήμ ἐκ τῆς καταδρομῆς τῶν Ἀσ-
 συρίων. « Ἦκουσα, λέγει πρὸς αὐτόν ὁ θεός,
 » τῆς προσευχῆς σου· εἶδον τὰ δάκρυά σου·
 » ἰδοὺ ἐγὼ ἰάσομαι σε· τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ
 » ἀναβήσῃ εἰς οἶκον Κυρίου· καὶ προσθήσω
 » ἐπὶ τὰς ἡμέρας σου πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ
 » ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων σώσω σέ
 » καὶ τὴν πόλιν ταύτην ».

Ἡ ἱστορία τοῦ σήμερον ἀναγνωσθέντος
 εὐαγγελίου τί ἄλλο ἐφάνερωσεν εἰμὴ ὅτι οἱ
 ἐπὶ τὸν θεὸν ἐλπίζοντες οὐδέποτε μένουσιν
 ἐστερημένοι τῶν δωρεῶν αὐτοῦ; Πέντε
 χιλιάδες ἄνδρες, ἴσως καὶ ἄλλαι πέντε χι-

ψαλ. 145,
5, 6, 7,
8.

4. Βασιλ.
18, 5.

αὐτ. 26,
1.

αὐτὸθ.
4.

αὐτὸθ.
5, 6.

2. Παρ. 27.
13, 18.

λιάδες γυναικῶν καὶ παιδίων, τόσῃν ἐλπίδα ἔχουσι πρὸς τὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου, ὥστε πεζοί, μηδεμίαν τροφήν μεθ' ἑαυτῶν λαβόντες, ἔτρεξαν εἰς τὴν ἔρημον, φέροντες τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν. Τί οὖν ἔλαβον αὐτοὶ παρ' ἐκείνου, εἰς ὃν ἤλπισαν; ἔλαβον ἄρα γε ἐκεῖνο μόνον, ὅπερ ἤλπισαν; οὐ μόνον πάντας τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν ἰάτρυσεν ὁ Κύριος, ἀλλὰ καὶ πάντας αὐτοὺς διὰ τῶν εὐλογηθέντων ἄρτων καὶ ὄφαριων ἐκ περιουσίας ἐχόρτασε· καὶ οἱ μὲν μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτόν, ἵνα ἀπολύσῃ αὐτούς· αὐτὸς δὲ οὐκ ἠθέλησεν ἀπολύσαι αὐτούς πρὶν ἢ καὶ τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν ἰατρεύσῃ, καὶ τὴν κοιλίαν αὐτῶν χορτάσῃ. Πλήρης τοιούτων παραδειγμάτων ἐστὶν ἡ ἀγία γραφή· πλὴν καὶ τοῦτο μόνον βεβαιοῖ τὸν λόγον τοῦ προφήτου, « Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν, καὶ οὐ κατησχύνθησαν »· καὶ τοῦτο μόνον δείκνυσι τοῦ ἀποστολικοῦ λόγου τὴν ἀλήθειαν, « Ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει ».

Ψαλ. 21,
5.

Ἐβ. 5,
5.

Μέγα δῶρον ἀληθῶς ἡ εἰς θεὸν ἐλπίς! αὐτὴ ἐστὶ θυγάτηρ γνησία τῆς πίστεως· ἡ πίστις γεννᾷ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου τὴν εἰς θεὸν ἐλπίδα· ἡ ἀπιστία ἐξαλείφει καὶ αὐτὰ τὰ ἴχνη αὐτῆς. Ἐκ τούτου καταλαμβάνομεν πόσον ὠφέλιμος ἐστὶν ἡ πίστις καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν· ὁ μὲν πιστός, εἰς τὰς συμφοράς, εἰς τὰς θλίψεις, εἰς τοὺς κινδύνους, εἰς τοὺς ὁποίους κατ' οὐδένα τρόπον ἀπαντῆσαι δύναται, εἰς τὸν οὐρανὸν ἐκτείνει τὰς χεῖρας. Θεὸς, λέγει, πρόφθασον· ἡ δὲ ἐλπίς τῆς παντοδυνάμου βοηθείας γίνεται βάλαμον τῶν πληγῶν τῆς θελημμένης αὐτοῦ καρδίας· ὁ δὲ ἄπιστος εἰς τὰς ἀναπαντήτους ἐλεεινὰς περιστάσεις,

(ΚΥΡΙΑΚ. ΕΥΑΓΓ. ΤΟΜ. Α΄.)

ἐπειδὴ οὐδεμίαν ἔχει εἰς τὸν θεὸν ἐλπίδα, οὐδὲν εὐρίσκει ἰατρίας βότανον, οὐδεμίαν εὐρίσκει τοῦ σφοδροτάτου αὐτοῦ πάθους παρηγορίαν. Ὁ πιστός, ἀδικούμενος καὶ τυραννούμενος καὶ ὑπὸ μηδενὸς βοηθούμενος, καταφεύγει εἰς τὸν θεόν, ἐλπίζων, ὅτι αὐτὸς ἔσται ὑπερασπιστὴς αὐτοῦ καὶ λυτρωτής· ἡ τοιαύτη δὲ ἐλπίς ἰατρεύει τὴν σφοδρὰν ὀδύνην τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· ὁ ἄπιστος, ἐπειδὴ οὐδὲ πίστιν ἔχει οὐδὲ ἐλπίδα, οὐδὲ καταφύγιον ἔχει εἰς τὰς ὁμοίας περιστάσεις οὐδὲ ἰατείαν, βασανίζεται δὲ ἀνιάτως, καὶ πάσχει ἀπαραμύθητα. Ὁ μὲν πιστός καὶ τὸν ἀγῶνα τοῦ θανάτου εἰρηνικῶς ὑποδέχεται, καὶ τῆς τελευταίας ὥρας τῆς ζωῆς τὰ φόβητρα ἀπαντᾷ ἀνδρείως· ἐπειδὴ πιστεύει, ὅτι ὁ θάνατος οὐκ ἔστι θάνατος, ἀλλὰ μετάβασις ἐκ τῆς προσκαιροῦ ζωῆς εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἀτελεύτητον· ἐπειδὴ ἐλπίζει, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ οἱ ἅγιοι ἄγγελοι, οἱ τῶν πιστῶν ὁδηγοὶ καὶ φύλακες, παρίστανται ὑπερασπιζόμενοι, θαρρύνοντες, βοηθοῦντες· ὅθεν βλέπομεν τὰ τέλη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά. Εἰς τὸν ἄπιστον, ἐπειδὴ οὐδὲν τούτων πιστεύει, οὐδὲν τούτων ἐλπίζει, ὁ ἀγὼν τοῦ θανάτου δεινός ἐστίν αὐτῷ καὶ ἀφόρητος, ἡ τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ὀδυνηρὰ καὶ ταραχῆς καὶ ἀπελπισμοῦ ἀνεκδιηγῆτου πλήρης· φρίττει καὶ πρὸ αὐτῆς καὶ ἐν αὐτῇ τὸν χωρισμὸν τοῦ κόσμου καὶ τὴν τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ἐξουδένωσιν.

Ἐλπίς λοιπόν, ἀρετὴ ἀγία, θησαυρὸς ἀτίμητος, βάλαμον οὐράνιον, δώρημα τέλειον, ἄνωθεν καταβαῖνον ἐκ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, σὺ παρηγορεῖς τὰς θλίψεις μου,

σὺ κατευνάζεις τὴν δριμύτητα τῶν πόνων τῆς ἀσθενείας μου, σὺ μόνη εἰς πᾶσαν θλιβεράν καὶ κινδυνώδη περίστασιν μου προΐστασαι, σὺ καὶ τὸν φόβον τοῦ θανάτου διώκεις, καὶ τὸν ἀπελπισμὸν τοῦ πλήθους τῶν ἀμαρτιῶν μου ἐξαφανίζεις.

Βασιλεῦ ἀόρατε, γλυκύτατε νυμφίε τῆς ψυχῆς μου, πάντα δύνασαι, καὶ πάντα σοὶ ὑπακούει· σὺ, ὅστις ἐφύτευσας εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν ἐλπίδα, ἀξίωσόν με διὰ τῆς χάριτός σου, ἵνα μηδέ ποτε ἐλπίζω εἰς τοὺς

ἄνθρώπους καὶ εἰς τὰ πρόσκαιρα τοῦ κόσμου πράγματα, ἀλλ' ἵνα εἰς τὴν παντοδυναμίαν σου καὶ εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν σου ἔχω πάντοτε ἀφιερωμένην πᾶσάν μου τὴν ἐλπίδα. Τότε δὲ γίνομαι πανευτυχῆς καὶ μακάριος· σὺ γὰρ εἶπας διὰ τοῦ προφήτου σου, ὅτι μακάριός ἐστιν ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἀφιέρωσεν πᾶσαν τὴν ἐλπίδα αὐτοῦ ἐπὶ σέ· « Μακάριος ἄνθρωπος ὁ ἐλπίζων ψαλ. 88, 18, » ἐπὶ σέ ».

